

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО «РІДНА ШКОЛА»
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
ISRAEL TRAUMA COALITION (ISRAEL)
Sky Tel OÜ (Estonia)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VIII Міжнародної конференції

**Актуальні проблеми освітнього
процесу в контексті європейського вибору України**

12 листопада 2025 року

*м. Київ
КНУБА*

УДК 37.09

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 39 від 25 грудня 2025 року)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VIII Міжнародної конференції (12 листопада 2025 року). – Київ: Видавництво Ліра-К, 2026. – 836 с.

ISBN 978-617-520-492-4

У матеріалах VIII Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу: сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

УДК 37.09

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

© КНУБА, 2026

процеси та сприяє розвитку компетентностей персоналу через освітні компоненти підготовки фахівців [2].

Отже, формування процесно-аналітичного базису управління операційною діяльністю девелопера у поєднанні з інтегрованою моделлю СБО на ґрунті наукового процесу створює ефективну систему управління проектами. Це дозволяє підвищити якість прийняття управлінських рішень, оптимізувати ресурси та зміцнити конкурентні позиції підприємства на ринку будівництва.

Список використаних джерел

1. Kerzner, H. Project Management: A Systems Approach to Planning, Scheduling, and Controlling. 13th ed. Hoboken, NJ: Wiley, 2022. 720 p.
2. Turner, R. Project Management in Construction: Systems, Planning, and Innovation. London: McGraw-Hill, 2020. 432 p.
3. Руденко М.В., Калениченко Р.А., Капосльоз Г.В., Корчова Г.Л. Основи професійної освіти. Київ: ЦП Компринт, 2018. 613 с.
4. Руденко М.В., Красильник Ю.С., Корчова Г.Л. Методика викладання у вищій школі. Київ: КНУБА, 2022. 296 с.
5. Чуприна, Ю. ., Петренко, Г. ., Гриненко, І. ., Ніколаєва, М. ., Поколенко, В. ., & Савчук, Т. . (2021). Методологічна регламентація та аналітико-інформаційне забезпечення процесно-орієнтованого менеджменту в сучасній системі будівельного девелопменту. Управління розвитком складних систем, (48), 125–134

УДК 159.922.7:355.44(477.63)

Каденко Ірина Леонідівна,

здобувач вищої освіти академічної групи ПСМз-24-2

Державного податкового університету;

науковий керівник: Калениченко Руслан Арсенович,

кандидат психологічних наук, доцент,

доцент кафедри професійної освіти

Київського національного університету будівництва і архітектури;

доцент кафедри психології, педагогіки та суспільних дисциплін

Державного податкового університету

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОПІНГ-СТРАТЕГІЙ ДЕМОБІЛІЗОВАНИХ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Повернення до цивільного життя після участі у бойових діях супроводжується значним психологічним навантаженням, що вимагає ефективної адаптації та розвитку ресурсних механізмів подолання стресу. Демобілізовані військовослужбовці стикаються з необхідністю інтеграції в соціальне та професійне середовище, відновлення соціальних зв'язків і вирішення особистісних проблем, що виникли внаслідок військової служби. У цьому контексті особливої актуальності набуває вивчення психологічних особливостей копінг-стратегій демобілізованих військовослужбовців [1].

Копінг-стратегії визначаються як сукупність когнітивних та поведінкових дій, спрямованих на регуляцію емоційного стану та вирішення проблемних ситуацій, що виникають у житті людини. Для демобілізованих військовослужбовців ці стратегії виступають основним інструментом подолання психологічного стресу, зниження тривожності, а також адаптації до цивільного життя [2].

Однією з особливостей копінг-стратегій демобілізованих військовослужбовців є активне використання соціальної підтримки. Контакт із сім'єю, друзями, колегами по службі та спеціалістами-психологами сприяє стабілізації емоційного стану та підвищенню впевненості у власних можливостях. Соціальна підтримка виступає важливим фактором адаптації, оскільки забезпечує відчуття безпеки та прийняття [3].

Важливою особливістю є емоційна регуляція. Демобілізовані військовослужбовці застосовують різні когнітивні стратегії — усвідомлення власних емоцій, їх прийняття, перенаправлення уваги або активне вирішення проблемних ситуацій. Здатність ефективно регулювати емоційні реакції є визначальним чинником психічної стійкості та запобігає розвитку посттравматичних симптомів [4].

Особливе значення мають уникання та дистанціювання як копінг-стратегії. У певних випадках демобілізовані військовослужбовці свідомо обмежують контакт із травматичними спогадами або ситуаціями, що нагадують про військову службу. Хоча уникання може бути короткостроково адаптивним, надмірне застосування цієї стратегії здатне призводити до емоційного відчуження та соціальної ізоляції [5].

До психологічних особливостей копінг-стратегій належить використання діяльнісних форм подолання стресу. Фізична активність, професійна самореалізація, творчість та участь у волонтерських ініціативах сприяють зниженню психологічного напруження і відновленню ресурсів. Такі стратегії допомагають відчувати контроль над життєвими обставинами та підвищують відчуття власної компетентності [6].

Не менш важливим є когнітивний компонент копінгу, який включає переосмислення досвіду війни та формування нових смислів. Демобілізовані військовослужбовці, які здатні інтегрувати травматичні події у власну життєву історію та шукати позитивні аспекти досвіду, демонструють більш високий рівень психологічної адаптації. Когнітивна переорієнтація сприяє відновленню самоповаги та зниженню симптомів тривожності і депресії [7].

Соціальні фактори також визначають вибір копінг-стратегій. Підтримка державних та громадських програм, участь у спеціалізованих тренінгах, клубах ветеранів або психотерапевтичних групах створюють додаткові ресурси для адаптації. Демобілізовані військовослужбовці, які активно користуються

соціальними ресурсами, демонструють більшу психологічну стійкість і швидше відновлюють життєві функції [8].

Важливим аспектом є взаємозв'язок індивідуальних особливостей особистості та ефективності копінг-стратегій. Рівень самоконтролю, гнучкість мислення, стресостійкість та здатність до рефлексії визначають, які стратегії будуть найбільш ефективними для конкретного індивіда. Осмислена робота над власними ресурсами дозволяє підвищити адаптивність та зменшити ризик розвитку психологічних проблем [9].

Отже, психологічні особливості копінг-стратегій демобілізованих військовослужбовців включають поєднання активних і унікальних стратегій, когнітивних переосмислень та соціальної підтримки. Ефективне використання цих стратегій забезпечує стабілізацію емоційного стану, відновлення ресурсів та успішну адаптацію до цивільного життя. Подальші дослідження доцільно спрямувати на розробку комплексних програм психологічної підтримки демобілізованих військовослужбовців із врахуванням індивідуальних та соціальних факторів адаптації.

Список використаних джерел

1. Стасюк В. В. Психологічні особливості реадаптації учасників бойових дій. Актуальні проблеми психологічної та соціальної адаптації в умовах кризового суспільства : матеріали III всеукр. наук.-практ. круглого столу. Ірпінь, 2018. С. 153–154.
2. Ткачук Т. А. Психологічні особливості копінг-поведінки підлітків в процесі подолання стресових ситуацій // Т. А. Ткачук, М. С. Якимович / Технології розвитку інтелекту : електрон. версія журн. – 2016. – Т. 2, № 4 (15). – 12 с.
3. Moroz I.M., Kalenyuchenko R.A., Krasylnyk Yu.S. Psychological problems of conflict-free communication during the educational process in educational institutions. // Наукові перспективи. – 2025. – № 10(64). – С. 1252-1262.
4. Корсун С. І., Ткачук Т.А. Копінг-стратегії як складові копінг-поведінки особистості. 2016. URL :<https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Sci/Philosophy/PsychologyTax/2/3/1.html>.
5. Moroz I.M., Kalenyuchenko R.A., Krasylnyk Yu.S. Integration of contemporary trends in pedagogical education into the system of socio-psychological support for the professional growth of students / Перспективи та інновації науки. – 2025. – № 11(57). – С. 1608-1620. Режим доступу: [tps://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/32061/32010](https://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/32061/32010).
6. Ю. С. Красильник, І. М. Мороз, Р. А. Калениченко. Психологічні умови формування творчої особистості здобувача вищої освіти / Наукові перспективи. Серія «Психологія» - Київ: Наукові перспективи, 2025. – Вип. № 11(65). – С. 2377 - 2391 Режим доступу: <https://perspectives.pp.ua/index.php/np/issue/view/422/525>.
7. РА Калениченко. Вдосконалення технологій соціально-психологічного супроводу навчально-виховного процесу у ВНЗ/Соціалізація студентської молоді в процесі професійної підготовки: 36. наук. праць/[Ківенко НВ, Богдановський ІВ, Пилипенко ОІ, Стасюк ВВ, Тарапатова НМ, Калениченко РА, Петухова Ю та інші]; за заг. ред. НВ Ківенко, РА Калениченко - Ірпінь: НУ ДПС, <http://surl.li/ptjiog>.
8. Копінг-стратегії та копінг-ресурси у структурі копінгповедінки індивіда. Актуальні проблеми психології ТА Ткачук - Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С.Костюка, 2008.

9. Особливості комунікації педагогів із дітьми на теми пов'язані з війною /Р. Калениченко, І. Петухова, Ю. Сілаєв - Вісник Національного університету оборони України, 2025 URL: <http://visnyk.nuou.org.ua/article/view/320763>.

УДК 621.87

Карпенко Євгеній Миколайович,
здобувач вищої освіти навчальної групи ТСМ-2403
Національного університету біоресурсів і
природокористування України;
науковий керівник: Ляшко Анастасія Петрівна,
кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри конструювання машин і обладнання
Національного університету біоресурсів і
природокористування України

ВИКОРИСТАННЯ МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИНАМІКИ ГВИНТОВИХ КОНВЕЄРІВ

Сучасна промисловість вимагає ефективних і надійних систем транспортування сипких матеріалів, таких як зерно, вугілля, піски, цемент та інші. Одним з найбільш поширених і перевірених часом засобів для такого транспортування є гвинтові конвеєри. Вони забезпечують постійний потік матеріалу в різних напрямках і, зокрема, піднімати сипкий вантаж на певну висоту, що дозволяє інтегрувати їх у виробничі процеси з високою точністю і продуктивністю. Тому гвинтові конвеєри доцільно використовувати для транспортування зерна. Разом з тим, в процесі пуску гвинтових конвеєрів можуть виникати динамічні навантаження коливального характеру, які приводять до пошкодження зерна.

Тому метою даного дослідження є проведення динамічного аналізу режиму пуску гвинтового конвеєра при транспортуванні зерна. Як приклад розглянуто горизонтальний гвинтовий конвеєр з жолобом, по якому транспортується зерно (рис. 1).

Рис. 1. Конструкція гвинтового конвеєра з жолобом

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів
VIII Міжнародної конференції

(Київ, 12 листопада 2025 року)

Керівник видавничого проєкту *Віталій Зарицький*
Авторська редакція

Підписано до друку 05.01.2026. Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. аркушів – 48,59. Обл.-вид. аркушів – 42,84.
Тираж 300.

Видавець і виготовлювач: ТОВ «Видавництво Ліра-К»
Свідоцтво № 3981, серія ДК.
03115, м. Київ, вул. С. Чобану, 24
тел.: (050) 462-95-48; (067) 820-84-77
Сайт: lira-k.com.ua, редакція: zv_lira@ukr.net